

λιστρῶ Προπ. (Χηλ.) λιστράω Εὕβ. (Αύλωνάρ.) Προπ. (Μηγκαν.) λιστράσσων Εὕβ. (Αύλωνάρ.) Ἀόρ. γλίστρηξα Προπ. (Αρτάκ.) γλίστρηχα Μέγαρ. γλίστρηχα Τσακων. (Χαβουτσ.) γλίστρηχα Εὕβ. (Βρύσ.) γλίστρηχα Τσακων. (Χαβουτσ.)

Τὸ Βυζαντ. γλιστρῶ τῷ ὁ. Διὰ τὴν ἐκ τοῦ *δὲ λιστρῶ ἀω παραγωγὴν βλ. Β. Φάβ., εἰς Ἐπιστ. Ἐπετ. Φιλοσ. Σχ. Πανεπ. Θεσσ., 5 (1940), 73 κ.έξ.

1) Ὁλισθαίνω, διολισθαίνω κοιν.: Πρόσεξε μὴ γλίστρηχης κοιν. Γλίστρηχης καὶ ἐπεσε Πελοπον. (Ἀνδροῦσ.) Elda βοή πάλλη ἐσύ, καὶ τὸ γλίστρηχον ποὺ θὰ γλίστρηχης νὰ τοῦ λέσ τύφλα! Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἀν γλίστρηχης, θὰ πέσῃς τανάσκελα Ἐρειν. Γλίστρῶντα, τοίτατος' καλὰ νὰ μὴ καφτάῃ (γλίστράει, κοίταξε καλὰ νὰ μὴν πέσῃς) Τσακων. (Χαβουτσ.) Προσέχουν νὰ μὴν ἀγλίστρῶ Μακεδ. (Λιτόχ.) Γλίστρηχης σὲ 'κεῖν' τὸ ἐρμαδικὸν τὸ σκαλούντι (ἐρμαδικὸν = καταραμένο, σκαλούντι = σκαλοπάτι) Πελοπον. (Παιδεμέν.) Ἐπορτάτου τσαὶ γλίστρηχης τσ' ἡπεσα Κάσ. Κάπους γλίστροῦν αὐτὰ τὰ κινούρια μὲν παπούτσια Ἡπ. (Κουκούλ.) Μῆμ πᾶς αὐτοῦ 'ς τὰ φαδιά, θὰ γλίστρηχης (φαδιὰ = ἀπόκρημνα μέρη) αὐτόθ. Τὴν δριζοῦσα δὲ δὴ περονιάζει ή βροχή, γιατὶ γλίστράει πάνω 'ς τὶς τρίχες της (τριχοῦσα = ποιμενικὴ καπότα ἀπὸ γιδόμαλλο) Πελοπον. (Ξεχώρ.) Γλίστρηχης 'ς τοῦ καλντιούμι' καὶ τσακίσ' κα (καλντιούμι = πλακόστρωτο μονοπάτι) Στερείλ. (Φθιῶτ. Φωκ.) Ἀγλίστρηχης σ' ν αὐλὴ καὶ ἐσπασα τοῦ πονδάρ' μ' Μακεδ. (Λιτόχ.) Ἀγλίστρηχης σι τοῦ μ' κρόδ τ' θ' χατέρας μ' καὶ ἔσκ' σι τοῦ γλέφαρού τ' (γλέφαρο = βλέφαρο = φρύδι) Μακεδ. (Μοσχοπότ.) Στίβονν μέσα 'ς τ' ἀφτὶ καρυδόλαδο, νὰ μαλακώσῃ τὸ ἀφτὶ καὶ νὰ γλίστρηχη καλὰ η φωνὴ Πελοπον. (Βερεστ.) Ἐγλίστρηχης τὴν βραδέα δὸ καδούντι (βραδέα = βράδυ, καδούντι = στενωπός) Κορσ. Ἀγλίστραι τ' ἄλονγον Στερείλ. (Ἀράχ.) Ἀγλίστρηχης καὶ κύλησι κάτον Μακεδ. (Καστορ.) Γυναικοῦντας ἀπὸ τοὺν ἀ-Λιδ γκλίστρηχης καὶ ἐπισιν καὶ στριμπούλιξιν τοὺν χέρ' τ' Μακεδ. (Κοζ.) Γλίστρηχης καὶ κόντεψε νὰ σκοτωθῇ Εὕβ. (Βρύσ.) || Φρ. Γλίστρηχης καὶ γλῶσσα του (διὰ τὸν ἐκτρεπόμενον εἰς ἀπρεπεῖς ἐκφράσεις) Θράκη. (Αἰγ.) Γλίστρηχης ἡ γλῶσσα του (ἐξεστόμισέν τι ἀκουσίως) Λεξ. Περίδ. Βυζ. Βλαστ. Γλίστρίδα ἥψας καὶ γλίστρηχης ἡ γλῶσσα του (διὰ τὸν συνεχῶς ὅμιλουντα). Φέξε μον καὶ γλίστρηχης ἡ Φώτα μον καὶ γλίστρηχης (ἐπὶ ἐπικειμένης περιπετείας ἡ κινδύνου ἀποτυχίας, οὐχὶ δὲ σπανίως καὶ εἰρωνικῶς) σύνηθ. Φέξει μ' καὶ γλίστρηχης (ὅμοιως) Εὕβ. (Στρόπον.) Πιάστε με, γιατὶ ἐγλίστρηχης (ὅμοιως) σύνηθ. Σιγὰ καὶ ἐγλίστρηχης (ὅμοιως) Πελοπον. (Γαργαλ.) "Εχε γειὰ καὶ ἐγλίστρηχης (ἐπὶ ὑποστάντος ἀτύχημα) Χίος. Γλίστράω σὰν τὸ χέλι (ἐπὶ τῶν εὐελίκτων, τῶν ἐπιτυγχανόντων νὰ ὑπεκφεύγουν κατὰ τὰς δυσκόλους περιστάσεις) σύνηθ. Σὰν τ' ἀχιλό-λι γλίστρηχης (ὅμοιως) Κῶς (Πυλ.) || Παροιμ.

'Ηγλίστρηχης ὁ τέτερος καὶ ηδοε τὸ καπάκι (ἐπὶ συμπτώσεως κακῶν χαρακτήρων) Ιων. (Σμύρν.) Συνων. παροιμ. 'Ἐκ νέλη σε ὁ τέτερος η ο καὶ βροῆ καὶ τὸ καπάκι. Λὲν εἶναι ποὺ γλίστρηχης, παρὰ σοῦ λὲν καὶ τύφλα (διὰ τοὺς ἀτυχήσαντας καὶ ἐπικρινομένους ὑπὸ τῶν ἄλλων) Θήρ. || "Ἀσμ.

Ρῖξιν νιρὸς 'ς τὴν πόρτα σου, νὰ διάρβουν νὰ γκλίστρηχησουν, νὰ βρῶν φουρμὴ π' τ' ἀδέρφια σου νὰ φθῶ νὰ σὶ φιλήσουν Μακεδ. (Κοζ.)

Λὲν τοὺς θέλουν τ' ἀχιλάκι | καὶ γλίστρηχης π' τὸν σκουτιλάκι
Θράκη. (Αἰγ.)

*Ηταν ἡ μέρα βρουχιρῆ καὶ ἡ νέχτα χιουνισμένη καὶ γλίστρηχης καὶ ἐπισα καὶ χύθ' καὶ τὸ μιλάρι Μακεδ. (Γρεβ.)

"Ἐκαμα καὶ τὸν καλό μου | βράκα καὶ ποκαμισάκια καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴ χαρά του | λίστρηχης καὶ ἐπεσε κάτον Προπ. (Χηλ.)

'Η μάρρα μ' τσὶ-γ-ή μάρρα σ' πηγαῖνα' 'ς τὸν καμπούδ' τσὶ γλίστρηχης-γ-ή μάρρα σ' τσ' ἐπισι πᾶ 'ς τ' ἀγούρ' (καμπούδ' = μικρὸς κάμπος) Λεσβ. Β) Μεταφ., ὑπεκφεύγω, δικρεψίγω σύνηθ.: Πάλι γλίστρηχης (= διέφυγε). Καὶ τούτη τὴν φορὰ μᾶς γλίστρηχης σύνηθ. Πρέπ' νὰ γλίστρηχης ἀπὸ κάτ' τέτοια Στερείλ. (Ἀχιρ.) Τήρα νὰ γλίστρηχης ἀπ' αὐτὴν τ' μ' παρέα ωτόθ. Τό 'βαλε 'ς τὴν ἀρέδα καὶ μοῦ γλίστρηχης (τό 'βαλε 'ς τὴν ἀρέδα = ἔφυγε τροχάδην) Ὁθων. Συνών. λα σκάρω, ξεγλιστρῆσε καὶ τὸν καρπό της η φωνὴ Πελοπον. (Ξεχώρ.) 2) Ἐμπίπτω εἰς παγίδα Εὕβ. (Αγία "Ανν.) 3) Εἴμιτι ἡ καθίσταμαι διλισθηρός, ἐπὶ τόπου κοιν.: 'Εδῶ γλίστράει τὸ μέρος. "Εβρεξε καὶ γλίστράει ὁ τόπος κοιν. Εἴνι ἀλειμμένα ἀλειμμα αὐτὰ τὰ ξύλα καὶ γλίστροῦν Σκόπ. "Αμα πέση λάδι 'ς τὴν ἀσφαλτο, γλίστράει Αθῆν. 4) Στιλβῶ, λαμπρύνω, γγαλίζω Λεξ. Πόππλετ.

γλίστρωτὰ ἐπίρρ. Λεξ. Βάιγ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλιστρῶ τὸς. 'Ο τύπ. καὶ εἰς Σομ. Κατὰ τρόπον διλισθηρόν.

γλίστρωτὸς ἐπίθ. Λεξ. Βάιγ. γλίστρουτὸς Εὕβ. (Βρύσ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γλιστρῶ τὸς παραγωγ. καταλ.-ω τὸς. 'Ο τύπ. καὶ εἰς Σομ.

'Ο διλισθηρὸς ἔνθ' ἀν.: Εἴναι γλίστρουτὸς τὸ μέρος ποτεῖ Εὕβ. (Βρύσ.)

γλίτσα ἡ, σύνηθ. καὶ Πόντ. (Άμισ. Οἰν.) γλίτσα Σάμ. ἀγλίτσια Κέρκη. (Αύχιόν. Καρουσ. Περουλ.) γλίτζα 'Αδραμ. 'Αμοργ. Βιθυν. (Κίος) Δαρδαν. Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκη. (Μάδυτ. Τσακίλ.) Ιμβρ. Κέρκη. Λέσβ. (Πολυχνίτ. κ.ά.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πελοπον. (Βαλτεσιν.) Προπ. (Αρτάκ. Πάνορμ.) Σαμοθρ. Χίος (Πισπιλ.) — Π. Γενναδ., Λεξικ. Φυτολογ., 850—Λεξ. Πρω. Δημητρ. γλίσ-σα Κάσ. γλίσα Σῦρ. Τήν. γλίντσα 'Αμοργ. 'Αστυπ. Θράκη. (Άδριανούπ. κ.ά.) Καππ. (Σινασσ.) Κάρπ. Κάσ. Πελοπον. (Καλάμ.) Σκόπ. Τσακων. (Χαβουτσ.) — Λεξ. Περίδ. Αἰγ. Βυζ. Βλαστ. 401. 455 Πρω. Δημητρ. γλίτζα Μακεδ. (Καστορ.) σγλίντζα Ζάκη. γλίζ-ζα Χίος γρίντσα Πόντ. (Άμισ. Οἰν.) γρίντζα Πόντ. (Άμισ. Οἰν. Χαλδ.) σγλίσα Κάρπ. γλίσπρα Θράκη. (Μυριόφ.) γλότσα Κάρπ. γλιμάτσα Μακεδ. (Βλάστ.)

'Εξ ἀμαρτ. ἀρχ. ἡ 'Ελληνιστ. γλιστρῶ σα, διὰ τὸ ὄπ. πβ. 'Ησύχ. «γλίχ» κόλλω, «γλιττόν» γλοιόν». Εύσταθ. 1560, 36 «λουτρὸν μέντοι μοναχῶς, τὸ ἀπόλουμα βαρυτόνως ὃ γλιττὸν ἄλλοι φασὶν» καὶ Μ. 'Ετυμ. εἰς λ. γλιστρῶς.

1) Τὸ διὰ βρασμοῦ ζωκοῦ λίπους λαμβανόμενον εἰς ὑγρὰν ἡ στερεὰν κατάστασιν λίπος Λεξ. Δημητρ. Συνών. βλ. εἰς λ. γλιστρῶς 4. 2) Βλέννα, ούσια κολλώδης, γλοιώδης πολλαχ.: 'Η γλίτσα τῆς θάλασσας (ὁ ἐπὶ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης γλοιώδης πηλὸς) Πάτμ. 'Η γούρρα τ' εἴνι γούρλο γλίτζα καὶ βρῶμα Θράκη. (Τσακίλ.) Ούδο γλίτζα ἔναι οἱ πέτρες 'ς τὸ περίαλο Βιθυν. (Κίος). Τὸ μιξινάρι εἴναι γλιτσερό, ἔχει πολ-

